

Diplomás pályakövetés – intézményi online kutatás, 2016

Módszertani útmutató a Diplomás Pályakövető Rendszer 2016-ös tavaszi online kérdőíveinek központi blokkjához

Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztály

2016. február

1. Intézményi feladatok

A megkérdezettek köre:

Az intézmények számára követelmény a **teljes aktív hallgatói kör** (beleértve a hagyományos egyetemi, főiskolai, az alap-, mester- és osztatlan mesterképzések/egységes osztatlan képzések hallgatói) megkeresése. Ez a pályázati kötelezettség-vállalás függvényében kiterjedhet a felsőfokú/felsőoktatási szakképzések, doktori képzések és a szakirányú továbbképzések hallgatóira is.

A **végzettek** esetében a 2011-ben, 2013-ban illetve 2015-ben abszolutóriumot szerzettek teljes körének megkeresése (beleértve a hagyományos egyetemi, főiskolai, az alap-, mester- és osztatlan mesterképzések/egységes osztatlan képzések végzettjeit) kötelező. Ez a pályázati kötelezettségvállalás függvényében kiterjedhet a felsőfokú/felsőoktatási szakképzések, doktori képzések és a szakirányú továbbképzések végzettjeire is.

Külön kérdőív készült a felsőfokú/felsőoktatási szakképzés és a szakirányú továbbképzés, rezidensképzés **végzettjei** számára. A **hallgatói** lekérdezéshez ugyanakkor e két csoport számára változatlanul a központi hallgatói kérdőív áll rendelkezésre.

A 2016-os adatfelvételi évben a doktori hallgatók és végzettek lekérdezése központilag nem kötelező, tekintettel arra, hogy a korábbi lekérdezések visszamenőleg több évnyi alapsokaságot fedtek le. Az intézmény ettől függetlenül dönthet a doktori hallgatók és végzettek megkeresése mellett, erre az esetre a korábbi hallgatói/végzett összevont doktori kérdőívek rendelkezésre állnak.

A kérdőívek jellemzői:

A hallgatók és végzettek számára két külön központi kérdőívblokk készül. A lekérdezés eredményeképpen beérkező hallgatói és végzett adatok két különálló adatbázist alkotnak. Azok a végzettek, akik hallgatói státusban is vannak az intézményben, értelemszerűen két megkeresést kapnak majd (mint hallgató és mint végzett) és válaszaik mindkét különálló adatbázisnak részét képezik.

A kérdőívek kitöltése során a válaszok egy részét (intézmény, abszolutórium éve, képzési terület, képzési szint) a megkeresés alapjául szolgáló adatbázis felhasználásával az **intézmények adják meg, ezzel biztosítva az adatok érvényességét**. Az **abszolutórium megszerzésének évét még a kiküldés előtt** szükséges a kérdőív szövegében rögzíteni, valamint ezt az adatot és a képzési adatokat is a kitöltés után létrehozott változóknak kell felvezetni a válaszadó által megjelölt szakhoz rendeltén. A kérdőívben és az adattérképen ezeket az intézmény által kitöltendő adatköröket külön jelöltük. Kérjük, hogy a végzettség évét tartalmazó változó előzetes megadására különösen figyeljenek – ennek biztosítása érdekében a legcélszerűbb a végzettek három csoportját három külön adatbázisként kezelni, és már a megkeresés szintjén különválasztani.

A megkeresés módja, ideje:

A végzettek és aktív hallgatók vizsgálata a korábbi évekhez hasonlóan teljes körű online kérdőíves lekérdezéssel történik. A kutatási időszak 2016 tavasza, tehát a március-május közti időszak. **Az intézményi adatbázisok beküldési határideje 2016. június 30.**

Adatszolgáltatási kötelezettség:

A tavalyi évhez hasonlóan az intézménynek a kutatás lezárultával az Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztálya számára el kell juttatnia a hallgatói és végzett kutatás nyers adatbázisának a központi kérdőívblokkot lefedő részét (interfész-specifikáció alapján). Az intézményi adatközlés során a felsőfokú/felsőoktatási szakképzések és a szakirányú továbbképzések hallgatóinak/végzetteinek válaszait tartalmazó adatbázisokat az Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztálya számára külön dokumentumban szükséges eljuttatni.

Az intézményi képviselőket arra kérjük, hogy küldjék meg számunkra a következő információkat is:

- Lekérdezési időszak (melyik kérdőív mettől-meddig állt nyitva kitöltésre az adott intézményben)
- Milyen felhívó szöveget kaptak a hallgatók/végzettek az adott intézményben
- Hány emlékeztető e-mailt kaptak a hallgatók/végzettek az adott intézményben
- Elért célcsoport létszáma (melyik kérdőívet hány érvényes e-mail címre sikerült eljuttatni)

A kérdőívek az egyéb járulékos dokumentumokkal együtt letölthetők a www.diplomantul.hu honlapról.

2. Központi feladatok

A kérdőívet kiegészítő dokumentumok:

Az Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztálya 2016. március 19-ig a programban résztvevő intézmények számára eljuttatja, vagy hozzáférhetővé teszi az adatfelvételhez szükséges dokumentumok alábbi körét:

- Hallgatói/végzett kérdőívek (.doc és .pdf formátumú verzió)
- Hallgatói/végzett kérdőívek Evasys-ben programozott, nyilvánosan hozzáférhető tesztverziója (az online elérést biztosító link)
- A központi adatfelvételi rendszert (Evasys) igénybe vevő intézmények számára az online kérdőív importálható változata (.vfd formátumú verzió)
- A honlapon keresztül az UniPoll-t használó intézmények is elérhetik a számukra szükséges UniPoll verziókat.
- Hallgatói/végzett lekérdezéshez szükséges betöltendő adatkészletek (intézményi és szakos listák, amelyek a képzési területre és képzési szintre vonatkozó szakhoz hozzárendelt adatokat is tartalmazzák – az intézményeknek ezek révén kell a szak ismeretében két változóval kiegészíteniük az adatbázist) (DPR_adatterkep_2016.xls és DPR_KEPZESLISTA_2016.xls)
- Interfész-specifikáció az adatszolgáltatáshoz szükséges struktúráról (DPR_adatterkep_2016.xls)
- Módszertani útmutató a 2016-os adatfelvételekhez

Az interfész-specifikáció (DPR_adatterkep_2016.xls) mellett a szakkódokat külön dokumentumban tesszük közzé (DPR_KEPZESLISTA_2016.xls). A képzéslistákat az intézmények munkájának megkönnyítése érdekében intézményenként közöljük, így a dokumentumon belül külön fülön érhetőek el a kutatásban résztvevő intézmények képzései a hozzájuk kapcsolódó információkkal és kódokkal együtt.

A kérdőívek kérdéseikhez kötődően jelöljük a kötelező kérdések, a szűrőkérdések és a feltételes kérdések körét. A számértékű változóknál azt az intervallumot is megadjuk, melyet érvényes válasznak fogadunk el.

Az intézményi adatok megjelenítése:

A beérkezett intézményi szintű adatok egy részét a www.diplomantul.hu honlapon intézményi adatlapok formájában nyilvánosságra hozzuk, beleértve a válaszadási ráta feltüntetését is. A válaszadási arány meghatározott szintjét el nem érő adatkörök esetében továbbra sem tudjuk biztosítani az eredmények megjelenését. Az adatok megjelenítése során a tisztított, ám súlyozatlan intézményi adatbázisokra támaszkodunk. Az intézményi adatokat sorrendek, rangsorok megalkotására továbbra sem használjuk fel.

Az országos adatbázis felhasználása:

Az intézményi szintű adatok aggregálásával országos adatbázist hozunk létre, amelynek néhány alapváltozóra vonatkoztatott reprezentativitását az alapsokaságra vonatkozó paraméterek alapján súlyozási eljárással kívánjuk biztosítani. A súlyozáshoz szükséges alapsokasági adatokat a FIR biztosítja. Az így létrejött tisztított és súlyozott adatbázis lehetővé teszi kutatási jelentések és tudományos elemzések készítését.

3. A kérdőívek kezelésének intézményi lehetőségei

Intézményi kérdőívblokkok

A központi kérdőívblokkok lekérdezése a meghatározott sorrendiséggel, megszakítás nélkül kötelező az intézmények számára. A központi blokk végén nyílik lehetőség az intézményi/kari kérdések lekérdezésére, tehát a kérdőívet megtörni saját kérdésekkel továbbra sem lehetséges, ezzel biztosítva az egységes adatstruktúrát és a módszertant. A központi kérdőívblokkok esetében megjelöltük azokat a kötelezően kitöltendő kérdéseket, amelyekre a válaszadás elmaradása érvénytelen kitöltést eredményez. Az intézmény saját belátása szerint bővítheti e kötelező kérdések körét, mérlegelve a módszertanilag még indokolt/a válaszadó által vélhetően tolerálható lekérdezési-
időt.

A papír alapú verzió sajátosságai:

A .doc formátumban kiküldött kérdőíveket azon intézmények számára készítettük, amelyek nem a központi felméréskészítő rendszerrel folytatják a kutatást (nem tudunk tehát kész, leprogramozott kérdőívet átadni számukra). A .doc verziójú kérdőívek célja, hogy pontos instrukciókat adjon a programozáshoz annak érdekében, hogy a létrejövő adatstruktúra minden intézményben pontosan megegyezzen. Ehhez segítségül/ellenőrzésként használható a központi felméréskészítő rendszer segítségével elérhető kérdőívek kiküldött linken hozzáférhető kész verziója, és természetesen a küldött interfész-specifikáció, amelyben feltüntetjük a központi DPR adattár által várt adatstruktúra pontos paramétereit. A kérdőívek intézményi programozása során a cél a mögöttes adatstruktúra **teljes egyezése**, az ezt nem érintő kérdésekben lehetségesek egyedi programozási döntések.

A központi felméréskészítő rendszer, az EvaSys program sajátosságai:

Az EvaSysben programozott kérdőív-verzió néhány ponton – a program által biztosított lehetőségekhez igazodva – olyan megoldásokat kínál, amiket más programmal más, egyenrangú kérdezési technikával is meg lehet valósítani. Ilyen pl. az a sajátosság, hogy az EvaSys nem teszi lehetővé egy kérdésen belül a zárt és nyitott kérdések egyidejű szerepeltetését. Értelmszerűen az

EvaSysben végrehajtott adatfelvételnél e ponton „ugratás” lesz szükséges, ám más, ennek kezelésére alkalmas programok esetében ettől el lehet tekinteni – mindig szem előtt tartva, hogy az egységes mögöttes adatstruktúrát e módosítások nem érinthetik.

A központi EvaSys rendszert használó intézményeknek a szerverkapacitások és az esetleges frissítések ütemezése érdekében lekérdezés előtt tájékoztató levelet szükséges küldeniük az Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztálya számára, amiben megadják a lekérdezés tervezett kezdetét és végét, a kiküldendő kérdőívek számát és az emlékeztető levelek kiküldésének tervezett időpontjait.

A 2016-os DPR kutatási szakasszal kapcsolatban felmerülő bármely intézményi kérdéssel, észrevétellel kapcsolatban a továbbiakban is készséggel állunk rendelkezésükre:

Veroszta Zsuzsanna

vezető elemző

e-mail: veroszta.zsuzsanna@oh.gov.hu

telefon: +36-30/626-8702